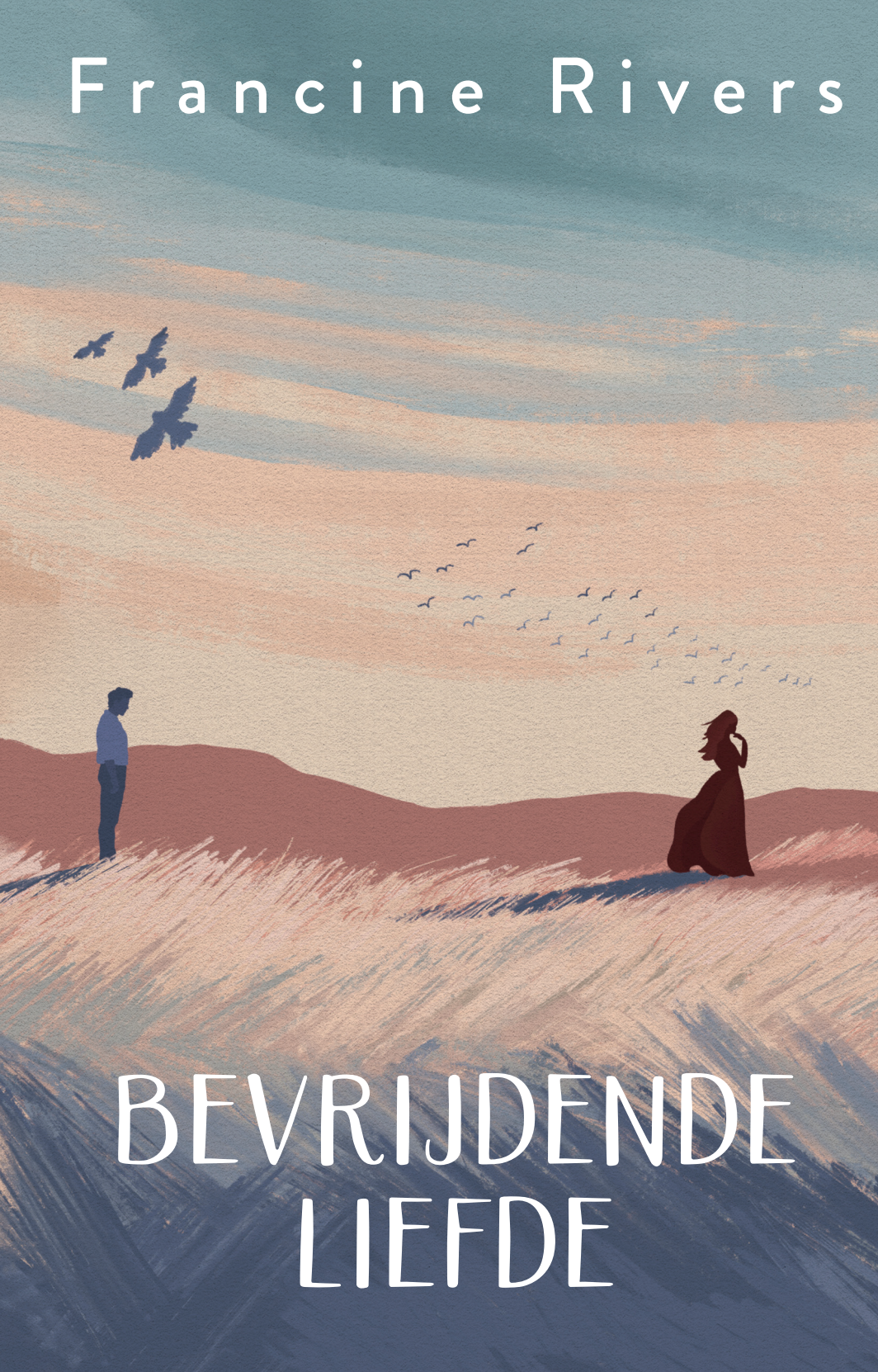

Francine Rivers

BEVRIJDENDE
LIEFDE

Francine Rivers

BEVRIJDENDE LIEFDE

Roman

Vertaald door Nellie Keukelaar

KOKBOEKENCENTRUM UITGEVERS • UTRECHT

Tweeëntwintigste druk, 2025

Vertaling: Nellie Keukelaar

Omslagontwerp: Goed Blauw

Lay-out binnenwerk: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 297 3827 9

ISBN 978 90 297 2021 2 (e-book)

NUR 302

www.kokboekencentrum.nl

Oorspronkelijk verschenen onder de titel *Redeeming Love* bij Multnomah Books, Colorado Springs, Colorado, USA. De Nederlandse uitgave is tot stand gekomen door bemiddeling van Browne & Miller Associates, LLC.

© 1997 Francine Rivers

© 2025 KokBoekencentrum

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Uitgeverij KokBoekencentrum vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Voor hen die pijn hebben en hunkeren

*‘Wie van jullie zonder zonde is,
laat die als eerste een steen naar haar werpen.’*

Johannes 8:7b

I

Kind der duisternis

Proloog

De Vorst der Duisternis is een edelman

Shakespeare

New England, 1835

Alex Stafford zag er precies zo uit als mama had gezegd. Hij was lang en donker. Sarah had nog nooit iemand gezien die zo knap was. Zelfs in zijn vieze rijkleding en met haar dat nat was van het zweet, leek hij op de prinsen uit de verhalen die mama voorlas. Sarahs hart klopte wild van blijdschap en trots. Geen van de vaders die ze tijdens de mis zag, kon aan hem tippen.

Hij keek naar haar met zijn donkere ogen en haar hart jubelde. Ze droeg haar mooiste blauwe jurk en een wit schort, en mama had roze en blauwe linten door haar haar gevlochten. Vond papa dat ze er leuk uitzag? Mama had gezegd dat blauw zijn lievelingskleur was. Waarom lachte hij dan niet? Bewoog ze zenuwachtig? Mama had gezegd dat ze rechtop en stil moest staan en zich als een dame moest gedragen. Ze had gezegd dat hij dat fijn zou vinden. Maar hij leek helemaal niet in zijn schik.

‘Vind je haar geen plaatje, Alex?’ zei mama. Haar stem klonk vreemd... gespannen, alsof ze stikte. ‘Vind je haar niet het mooiste meisje dat je ooit hebt gezien?’

Sarah zag papa's wenkbrauwen fronsen. Hij keek niet blij.

Hij keek boos. Zoals mama wel eens keek wanneer Sarah te veel praatte of te veel vragen stelde.

‘Een paar minuutjes maar,’ zei mama vlug. Te vlug. Was ze bang? Maar waarom? ‘Meer vraag ik niet, Alex. Alsjeblieft. Het zou zo veel voor haar betekenen.’

Alex Stafford keek op Sarah neer. Zijn mond vormde een strakke lijn en hij observeerde haar zwijgend. Sarah stond zo stil als ze kon. Ze had vanmorgen zo lang naar zichzelf in de spiegel gekeken dat ze wist wat hij zou zien. Ze had de kin en de neus van haar vader, en het blonde haar en de lichte gelaatskleur van haar moeder. Ze had ook de ogen van haar moeder, al waren de hare zelfs nog blauwer. Sarah wilde dat papa haar mooi zou vinden en ze keek hoopvol naar hem op. Maar de blik in zijn ogen was niet vriendelijk.

‘Heb je haar expres iets blauws aangetrokken, Mae?’ Papa's woorden deden Sarah schrikken. Ze waren kil en boos. ‘Omdat de kleur van haar ogen dan beter uitkomt?’

Sarah kon er niets aan doen. Ze keek naar haar moeder en ze verloor de moed. Mama's gezicht was vol verdriet.

Alex wierp een blik naar de hal. ‘Cleo!’

‘Ze is er niet,’ zei mama rustig waarbij ze haar hoofd omhoog hield. ‘Ik heb haar een dag vrij gegeven.’

Papa's ogen leken nog donkerder te worden. ‘O ja? Dan zit je dus in de knel, of niet soms liefje?’

Mama verstijfde, beet vervolgens op haar lip en keek neer op Sarah. Wat was er mis? Sarah vroeg het zich bedroefd af. Was papa niet blij haar te zien? Ze was zo opgewonden geweest dat ze hem nu eindelijk zou ontmoeten, al was het maar even...

‘Wat wil je dat ik doe?’ Mama’s woorden waren tot papa gericht. Sarah hield zich dus stil en hoopte nog steeds.

‘Stuur haar weg. Ik denk dat ze Cleo wel zal weten te vinden.’

Er verschenen rode vlekken op mama’s wangen. ‘Wat wil je daarmee zeggen, Alex? Dat ik anderen vermaak tijdens jouw afwezigheid?’

Sarahs glimlach verdween door alle verwarring. Ze spraken zo gemeen tegen elkaar. Ze keken allebei niet naar haar. Waren ze vergeten dat ze er was? Wat was er mis? Mama was ongerust. Waarom was papa zo boos dat Cleo niet thuis was?

Sarah beet op haar lip en keek van de een naar de ander.

Ze liep naar voren en trok aan haar vaders jas. ‘Papa...’

‘Noem me niet zo.’

Ze knipperde met haar ogen, bang en verward door zijn houding. Hij was haar vader. Dat had mama gezegd. Hij bracht zelfs altijd cadeautjes voor haar mee als hij kwam. Mama gaf ze aan haar. Misschien was hij boos omdat ze hem er nooit voor had bedankt. ‘Ik wil u bedanken voor de cadeautjes die u...’

‘Stil, Sarah,’ zei haar moeder vlug. ‘Niet nu, schat.’

Papa wierp mama een boosaardige blik toe. ‘Laat haar uitpraten. Zo wilde je het, nietwaar? Waarom moet ze nu haar mond houden, Mae?’

Mama stapte naar voren en legde haar hand op Sarahs schouder. Sarah voelde mama’s vingers trillen, maar papa boog nu lachend naar haar toe. ‘Welke cadeautjes?’ zei hij.

Hij was zo knap, net als mama had gezegd. Ze was er trots op zo’n vader te hebben.

‘Vertel het me, kleintje.’

‘Ik ben altijd blij met de snoepjes die u voor me meebrengt,’ zei Sarah. Ze had het warm en voelde zich trots door zijn aandacht. ‘Ze zijn heel lekker. Maar het allermooiste vind ik de kristallen zwaan.’

Ze glimlachte weer en straalde van vreugde omdat papa zo aandachtig naar haar luisterde. Hij glimlachte zelfs, al wist Sarah niet zeker of ze daar blij om moest zijn. Hij glimlachte vaag en gespannen.

‘Natuurlijk,’ zei hij en hij richtte zich op. Hij keek naar mama. ‘Fijn om te horen hoeveel mijn cadeaus betekenen.’

Sarah keek op naar haar vader, blij met zijn goedkeuring. ‘Ik heb hem op mijn vensterbank gezet. De zon schijnt erdoor en laat kleuren op de muur dansen. Wilt u komen kijken?’ Ze pakte zijn hand. Toen hij zijn hand wegrukte, knipperde ze gekwetst met haar ogen en begreep er niets van.

Mama beet op haar lip, stak haar hand uit naar papa en stopte toen plotseling. Ze keek weer angstig. Sarah keek van de ene ouder naar de andere en deed erg haar best om het te begrijpen. Wat had ze verkeerd gedaan? Vond papa het dan niet fijn dat ze blij was met zijn cadeaus?

‘Dus je geeft mijn cadeaus aan het kind,’ zei papa. ‘Het is goed te weten wat ze voor je betekenen.’

Sarah beet op haar lip bij de kilte in papa’s stem maar voordat ze iets kon zeggen, raakte mama haar schouder zacht aan. ‘Schatje, wees eens lief en ga buiten spelen.’

Sarah keek op en was bang. Had ze iets verkeerd gedaan? ‘Mag ik niet blijven? Ik zal heel rustig zijn.’ Mama leek niets meer te kunnen zeggen. Haar ogen waren vochtig en ze keek naar papa.

Alex bukte naar Sarah. ‘Ik wil dat je buiten gaat spelen,’ zei hij rustig. ‘Ik wil je moeder onder vier ogen spreken.’ Hij glimlachte en tikte tegen haar wang.

Sarah lachte en was helemaal in de wolken. Papa had haar aangeraakt. Hij was helemaal niet boos. Hij hield van haar! Net zoals mama had gezegd. ‘Mag ik terugkomen wanneer jullie klaar zijn met praten?’

Papa richtte zich stijfjes op. ‘Je moeder komt je wel halen als ze klaar is. Hup, doe wat je is gezegd.’

‘Ja, papa.’ Sarah wilde blijven, maar ze wilde nog liever haar vader blij maken. Ze liep de salon uit en huppelde door de keuken naar de achterdeur. Ze plukte wat madeliefjes die in de tuin bij de deur groeiden en liep vervolgens naar het latwerk met rozen. Ze plukte de blaadjes. ‘Hij houdt van me, hij houdt niet van me. Hij houdt van me, hij houdt niet van me...’ Ze werd stil toen ze de hoek om kwam. Ze wilde papa en mama niet storen. Ze wilde alleen dicht bij hen zijn.

Sarah dagdroomde tevreden. Misschien zou papa haar op zijn schouders zetten. Ze vroeg zich af of hij haar zou meenemen voor een ritje op zijn grote zwarte paard. Dan moest ze natuurlijk wel een andere jurk aan. Hij zou niet willen dat haar jurk vies werd. Ze wou dat hij haar op zijn schoot liet zitten terwijl hij met mama praatte. Dat zou ze erg fijn hebben gevonden en ze zou helemaal niet tot last zijn geweest.

Het raam van de salon stond open en ze kon stemmen horen. Mama hield ervan als de geur van rozen de salon vulde. Sarah wilde gaan zitten om naar haar ouders te luisteren. Zo zou ze precies weten wanneer papa wilde dat ze weer binnenkwam. Als ze erg rustig deed, zou ze hen niet storen en dan zou mama alleen maar naar buiten hoeven te leunen en haar naam hoeven te roepen.

‘Wat moest ik dan, Alex? Je hebt nog nooit een minuut met haar doorgebracht. Wat moest ik haar dan zeggen? Dat het haar vader koud laat? Dat hij wenste dat ze nooit was geboren?’

Sarahs mond viel open. Ontken het, papa! Zeg dat het niet waar is!

‘Ik heb die zwaan voor jou uit Europa meegebracht en jij geeft hem zo maar aan een kind dat niet weet wat hij waard is. Heb je haar het parelsnoer ook gegeven? En de muziekdoos? Ik durf te wedden dat ze die ook heeft!’

De madeliefjes dwarrelden uit Sarahs hand. Ze ging op

de grond zitten zonder op haar mooie jurk te letten. Haar hart verloor langzaam de wilde, blijde hartslag. Alles in haar leek als in een draaikolk omlaag te worden getrokken bij elk woord.

‘Alex, alsjeblieft. Ik zag er geen kwaad in. Het maakte het makkelijker. Ze vroeg vanmorgen of ze al oud genoeg was om je te ontmoeten. Ze vraagt het me telkens wanneer ze weet dat je komt. Hoe kon ik opnieuw “nee” tegen haar zeggen? Ik kon het niet over mijn hart verkrijgen. Ze begrijpt je nalatigheid niet, en ik ook niet.’

‘Je weet hoe ik over haar denk.’

‘Hoe kun je zeggen wat je van haar vindt? Je kent haar niet eens. Ze is een prachtig kind, Alex. Ze is bijdehand en charmant en ze is nergens bang voor. In veel opzichten lijkt ze op jou. Ze is iemand, Alex. Je kunt haar bestaan niet altijd blijven ontkennen. Ze is je dochter...’

‘Ik heb genoeg kinderen bij mijn vrouw. Echtelijke kinderen. Ik heb je gezegd dat ik niet nog een kind wilde.’

‘Hoe kun je dat nu zeggen? Hoe kun je nu niet van je eigen vlees en bloed houden?’

‘Ik heb je vanaf het begin duidelijk gemaakt hoe ik erover dacht, maar je wilde niet luisteren. Ze had nooit geboren mogen worden, Mae, maar jij hebt je zin doorgedrukt.’

‘Dacht je dat ik zwanger wilde worden? Dacht je dat ik haar bewust wilde?’

‘Dat heb ik me vaak afgevraagd. Vooral toen ik iets had geregeld om de situatie te beëindigen en jij weigerde. De dokter naar wie ik je toe stuurde, zou alles hebben geregeld. Hij zou het hebben weg...’

‘Ik kon het niet. Hoe kon je van me verlangen mijn ongebooren kind te doden? Begrijp je het niet? Het is een doodzonde.’

‘Je zit te vaak in de kerk,’ zei hij spottend. ‘Heb je er ooit

aan gedacht dat je huidige problemen niet zouden bestaan als je van haar af was gekomen zoals ik je had gezegd? Het zou makkelijk zijn geweest. Maar jij haakte af.

‘Ik wilde haar!’ zei mama met overslaande stem. ‘Ze was een deel van jou, Alex, en een deel van mij. Ik wilde haar, ook al wist ik dat jij dat niet wilde...’

‘Is dat de ware reden?’

‘Je kwetst me, Alex!’

Sarah kromp ineen toen er iets brak. ‘Is dat de ware reden, Mae? Of heb je haar gekregen omdat je door mijn kind te dragen macht over me dacht te krijgen die je anders niet had gehad?’

‘Dat geloof je toch zelf niet!’ Mama huilde nu. ‘Je gelooft het echt, hè? Je bent een dwaas, Alex. O, wat heb ik gedaan? Ik heb alles opgegeven voor jou! Mijn familie, mijn vrienden, mijn zelfrespect, alles waar ik in geloofde, alles waar ik op hoopte...’

‘Ik heb dit huis voor je gekocht. Ik geef je geld genoeg om alles te kopen wat je hartje begeert.’

Mama’s stem steeg en klonk vreemd. ‘Weet je hoe het voor me is om door de straat in dit dorp te lopen? Je komt en gaat wanneer jou dat schikt. Ze weten wie je bent en ze weten wat ik ben. Niemand kijkt naar me. Niemand praat tegen me. Sarah merkt het ook. Ze heeft me er ooit eens naar gevraagd en ik heb haar verteld dat we anders zijn dan andere mensen. Ik wist niet wat ik anders moest zeggen.’ Haar stem sloeg over. ‘Ik zal waarschijnlijk naar de hel gaan om wat ik ben geworden.’

‘Ik ben je schuldgevoelens zat en ik ben het beu over dat kind te horen. Ze maakt alles kapot tussen ons. Weet je nog hoe gelukkig we waren? We hadden nooit onenigheid. Ik kon haast niet wachten om naar je toe te gaan, om bij je te zijn.’

‘Niet...’

‘En hoeveel tijd heb ik vandaag nog met jou? Genoeg? Je hebt je tijd verspild aan haar. Dat had ik je toch voorspeld? Ik wou dat ze nooit was geboren!’

Mama riep iets vreselijks. Er volgde een klap. Doodsbang stond Sarah op en ze begon te rennen. Ze rende door mama's bloemen, over het grasveld en het pad op naar het koelhuis. Ze rende tot ze niet meer kon. Hijgend en met steken in haar zij viel ze in het hoge gras neer. Haar schouders schokten van het snikken en er liepen tranen over haar gezicht. Ze hoorde een paard haar kant op galopperen. Ze haastte zich naar een betere verstopplek tussen de wijnstokken vlak bij de kreek, tuurde erdoor en zag haar vader voorbijrijden op zijn grote zwarte paard. Ze dook huilend naar beneden, kromp ineen en wachtte tot haar moeder haar kwam halen.

Maar mama kwam niet en ze riep niet. Na een tijdje wandelde Sarah terug naar het koelhuis, ging bij de in bloei staande wijnstokken zitten en wachtte weer. Tegen de tijd dat haar moeder kwam, had Sarah haar tranen gedroogd en het vuil van haar mooie jurk geslagen. Ze beefde nog steeds door wat ze had gehoord.

Mama was lijkleek. Haar ogen stonden dof en waren roodomrand. Ze had een blauwe plek op de zijkant van haar gezicht. Ze had geprobeerd de plek met poeder te verdoezelen. Ze glimlachte, maar anders dan gewoonlijk.

‘Waar ben je geweest, schatje? Ik heb je overal gezocht.’ Sarah wist dat het niet waar was. Ze had naar haar uitgekeken. Mama likte aan haar kanten zakdoek en veegde een vuile plek van Sarahs wang. ‘Je vader werd plotseling weggeroepen voor zaken.’

‘Komt hij nog terug?’ Sarah was bang. Ze wilde hem nooit meer zien. Hij had mama pijn gedaan en haar aan het huilen gemaakt.

‘Misschien duurt dat een hele tijd. We zullen het gewoon

moeten afwachten. Hij heeft het erg druk en hij is een voor-
aanstaand man.' Sarah zei niets. Haar moeder tilde haar op en
omhelsde haar stevig. 'Het komt goed, liefje. Weet je wat we
gaan doen? We gaan terug naar huis en dan trekken we een
andere jurk aan. Daarna vullen we de picknickmand en dan
gaan we naar de kreek. Zou je dat leuk vinden?'

Sarah knikte en sloeg haar armen om haar moeders nek.
Haar mond trilde en ze probeerde niet te huilen. Als ze
hulde, zou mama misschien vermoeden dat ze het gesprek
had afgeluisterd en dan zou ze ook boos zijn.

Mama hield haar stevig vast waarbij ze haar gezicht begroef
in Sarahs haar. 'We redden het wel. Wacht maar af, liefje. We
redden het wel. Echt.'

Alex kwam niet terug en mama werd mager en lusteloos. Ze
bleef te lang in bed en wanneer ze op was, wilde ze geen lange
wandelingen maken zoals vroeger. Wanneer ze glimlachte,
lachten haar ogen niet. Cleo zei dat ze meer moest eten. Cleo
zei veel en was achteloos, ook als Sarah dicht genoeg in de
buurt was om het te horen.

'Hij stuurt u nog steeds geld, Miss Mae. Dat is in ieder
geval iets.'

'Het geld kan me gestolen worden.' Mama's ogen schoten
vol tranen. 'Ik heb er nooit om gegeven.'

'U zou er wel om geven als u het niet had.'

Sarah probeerde haar moeder op te beuren door haar gro-
te boeketten bloemen te brengen. Ze zocht mooie stenen,
spoelde ze schoon en gaf ze aan haar. Mama glimlachte al-
tijd en bedankte haar, maar er lag geen sprankeling in haar
ogen. Sarah zong de liedjes die haar moeder haar had geleerd,
droevige Ierse ballades en enkele misgezangen in het Latijn.

'Mama, waarom zingt u niet meer?' vroeg Sarah terwijl ze
bij haar moeder op bed kroop en haar pop in het verkreu-

kelde beddengoed neerzette. ‘U zou zich beter voelen als u zou zingen.’

Mama streek langzaam over haar lange blonde haar. ‘Ik heb niet zo’n zin om te zingen, schat. Mama heeft nu veel aan haar hoofd.’

Sarah voelde vanbinnen een zwaarte groeien. Het was allemaal haar schuld. Allemaal haar schuld. Als zij niet was geboren, zou mama gelukkig zijn. ‘Komt Alex terug, mama?’

Mama keek naar haar, maar het kon Sarah niets schelen. Ze zou hem geen papa meer noemen. Hij had mama pijn gedaan en haar verdrietig gemaakt. Sinds hij was vertrokken, had mama haar nauwelijks aandacht geschonken. Sarah had mama zelfs tegen Cleo horen zeggen dat liefde geen zegen was, maar een vloek.

Sarah keek even naar haar moeders gezicht en de moed ontglipte haar. Ze zag er zo verdrietig uit. Haar gedachten waren weer afgedwaald en Sarah wist dat ze aan hem dacht. Mama wilde dat hij terugkwam. Mama huilde ’s nachts omdat hij niet kwam. Mama duwde haar gezicht ’s nachts in het kussen, maar Sarah hoorde haar toch snikken.

Ze beet op haar lip en liet haar hoofd hangen. Ze speelde verward met haar pop. ‘Wat gebeurt er als ik ziek word en doodga, mama?’

‘Je wordt niet ziek,’ zei mama waarbij ze naar haar keek. Ze glimlachte. ‘Je bent veel te jong en te gezond om te sterven.’

Sarah keek hoe haar moeder haar haar borstelde. Het golfde als zonlicht over haar blanke schouders. Mama was zo mooi. Hoe bestond het dat Alex niet van haar hield? ‘Maar als ik wel doodga, mama, zou hij dan terugkomen en bij u blijven?’

Mama werd doodstil. Ze draaide zich om en keek naar Sarah. De vreselijke blik in haar ogen maakte haar bang. Dat had ze niet moeten zeggen. Nu vermoedde mama misschien dat ze hen had horen bekvechten...

‘Dat mag je nooit denken, Sarah.’

‘Maar –’

‘Nee! Stel nooit meer zo’n vraag. Heb je dat begrepen?’

Mama had nog nooit met stemverheffing gesproken. Sarah voelde haar kin trillen. ‘Ja, mama.’

‘Nooit meer,’ zei mama minder nors. ‘Beloof het me. Dit heeft niets met jou te maken, Sarah.’ Mama stak haar hand uit om haar in haar armen te nemen en aaide haar teder. ‘Ik hou van je, Sarah. Ik hou zoveel van je. Er is niets of niemand in de hele wereld waar ik meer van hou.’

Behalve van hem, dacht Sarah. Behalve van Alex Stafford. Stel dat hij terugkwam. Stel dat hij mama liet kiezen. Wat zou mama dan doen?

Bang klampte Sarah zich aan haar moeder vast en bad dat hij zou wegblijven.

Er kwam een jonge man voor mama.

Sarah zag hoe haar moeder een tijdje met hem sprak terwijl Sarah vlak bij de haard met haar pop speelde. De enige mensen die naar dit huis kwamen, waren meneer Pennyrod, die haardhout bracht, en Bob. Bob kwam voor Cleo. Hij werkte op de markt en plaagde Cleo over gebraden achterdelen en sappige lamsbouten. Cleo lachte om hem, maar Sarah vond niet dat hij erg grappig was. Hij droeg een vuile witte schort met bloedvlekken.

De jonge man gaf mama een brief, maar ze opende hem niet. Ze bood hem thee aan en hij bedankte haar. Daarna zei hij niet veel meer. Hij praatte alleen over het weer en hoe mooi mama’s bloementuin was. Hij zei dat het een lange rit was naar de stad. Mama gaf hem koekjes en dacht helemaal niet meer aan Sarah.

Ze wist dat er iets mis was. Mama zat te recht en ze sprak heel zacht. De man lachte naar haar. Sarah keek beschaamd

Een bijzondere ontmoeting met de grenzeloze liefde van God verandert het leven van een jonge vrouw voorgoed

Californië, 1850. De om haar schoonheid geprezen Angel verwacht niets van mannen dan leugens en geweld. Als jong meisje werd ze verkocht en gedwongen haar lichaam te verkopen. De enige kracht die haar nu nog overeind houdt, is de diepe haat die ze koestert tegenover de mannen die haar hebben gebruikt.

Dan ontmoet ze Michael Hosea, een man die God in alles wat hij doet wil dienen. Hij gehoorzaamt aan Gods oproep met Angel te trouwen en haar onvoorwaardelijk lief te hebben. Langzaam maar zeker beginnen de muren om Angels hart af te brokkelen. Maar wanneer oude gevoelens van angst en schuld de kop opsteken, besluit ze te vluchten, terug de duisternis in. Zal Angel ooit echt vrij zijn?

Met deze christelijke klassieker wist **Francine Rivers** generaties lezers te bereiken en iets mee te geven van Gods onvoorwaardelijke, verlossende en alomvattende liefde. Dit universele verhaal laat geen hart onveranderd.

NUR 302

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT

9 789029 738279 >